

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

για την **αντιμετώπιση** της **παραπληροφόρησης**, την **κριτική σκέψη** και τον **αλφαριθμητισμό στα Μέσα**

Τι είναι η παραπληροφόρηση και γιατί μας αφορά όλους;

Η **παραπληροφόρηση** αποτελεί ένα από τα πιο σοβαρά και σύνθετα φαινόμενα της σύγχρονης **ψηφιακής εποχής**. Αναφέρεται στη διάδοση **ψευδών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών**, είτε σκόπιμα είτε από άγνοια, κυρίως μέσω του **διαδικτύου** και των **μέσων κοινωνικής δικτύωσης**. Στόχος της μπορεί να είναι η **χειραγώγηση της κοινής γνώμης**, η πρόκληση **σύγχυσης** ή η ενίσχυση συγκεκριμένων **αφηγήσεων και συμφερόντων**.

Η παραπληροφόρηση δεν περιορίζεται μόνο σε **πολιτικά θέματα** ή **εκλογικές διαδικασίες**. Εμφανίζεται σε πολλούς τομείς της καθημερινότητας, όπως η **υγεία**, το **περιβάλλον**, η **οικονομία** και οι **διεθνείς εξελίξεις**. Για παράδειγμα, **ψευδείς ειδήσεις** σχετικά με ιατρικά ζητήματα μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τη **δημόσια υγεία**, ενώ παραπλανητικές πληροφορίες για κοινωνικά ή εθνικά θέματα μπορούν να ενισχύσουν τον **φόβο**, την **ανασφάλεια** και τον **κοινωνικό διχασμό**. Με τον τρόπο αυτό, υπονομεύεται η **εμπιστοσύνη των πολιτών** στους **θεσμούς**, στα **μέσα ενημέρωσης** και στη **δημοκρατική λειτουργία** της κοινωνίας.

Στην ψηφιακή εποχή, η διάδοση της πληροφορίας γίνεται με **εξαιρετικά γρήγορους ρυθμούς**. Κάθε χρήστης του διαδικτύου έχει τη δυνατότητα να **κοινοποιεί περιεχόμενο άμεσα** σε ένα ευρύ κοινό. Ένα απλό «share» ή «like» μπορεί να συμβάλει στη **μαζική διάδοση μιας ψευδούς είδησης** μέσα σε λίγα λεπτά, ακόμη και χωρίς πρόθεση παραπλάνησης. Αυτό καθιστά κάθε πολίτη όχι μόνο **αποδέκτη**, αλλά και **πομπό πληροφορίας**, αυξάνοντας την **ατομική ευθύνη** για τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται και αναπαράγει το περιεχόμενο που βλέπει.

Η αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης απαιτεί **συνδυασμένη προσπάθεια** από **θεσμούς, μέσα ενημέρωσης, εκπαιδευτικά ιδρύματα** και **ψηφιακές πλατφόρμες**. Ωστόσο, καθοριστικός είναι και ο ρόλος του ίδιου του **ενεργού και ενημερωμένου πολίτη**.

Η ανάπτυξη της **κριτικής σκέψης**, η **επαλήθευση των πηγών** και η **υπεύθυνη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης** αποτελούν βασικά εργαλεία για την **προστασία της αλήθειας**, της **κοινωνικής συνοχής** και της **δημοκρατίας**.

Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε να εξαπλωθεί αυτή η καταστροφική αφήγηση, η προπαγάνδα και η παραπληροφόρηση χωρίς να την αντιμετωπίσουμε

Roberta Metsola,
πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Πώς λειτουργεί η παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο

Η παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο δεν διαδίδεται τυχαία, αλλά ακολουθεί συγκεκριμένους ψυχολογικούς και επικοινωνιακούς μηχανισμούς που εκμεταλλεύονται τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι διαβάζουν, αντιδρούν και κοινοποιούν πληροφορίες online.

Συναισθηματική εκμετάλλευση

Μηνύματα όπως «**Αν δεν θυμώνεις με αυτό, τότε είσαι μέρος του προβλήματος**» στοχεύουν να προκαλέσουν έντονα συναισθήματα, όπως θυμό, φόβο ή αγανάκτηση. Όταν ενεργοποιούνται τα συναισθήματα, η κριτική σκέψη μειώνεται, και οι χρήστες είναι πιο πιθανό να πιστέψουν ή να κοινοποιήσουν μια πληροφορία χωρίς έλεγχο.

Πόλωση και διχασμός

Φράσεις όπως «**Η είσαι μαζί μας ή είσαι εναντίον μας**» παρουσιάζουν την πραγματικότητα ως μια σύγκρουση δύο αντίπαλων πλευρών. Η τεχνική αυτή ενισχύει τον κοινωνικό διχασμό και περιορίζει τον ουσιαστικό διάλογο, αποκλείοντας τις πιο σύνθετες και ισορροπημένες απόψεις.

Δημιουργία σύγχυσης

Η διάδοση πολλών και αντικρουόμενων εκδοχών του ίδιου γεγονότος, όπως στο μήνυμα «**Κανείς δεν ξέρει τι πραγματικά συνέβη**», δημιουργεί αβεβαιότητα και σύγχυση. Όταν οι πολίτες νιώθουν ότι δεν υπάρχει σαφής αλήθεια, γίνονται πιο ευάλωτοι στην παραπληροφόρηση.

Επιβεβαίωση υπάρχουσών πεποιθήσεων

Οι άνθρωποι τείνουν να πιστεύουν πληροφορίες που επιβεβαιώνουν όσα ήδη πιστεύουν. Η παραπληροφόρηση εκμεταλλεύεται αυτήν την τάση, ενισχύοντας προκαταλήψεις και στερεότυπα και απορρίπτοντας αντίθετες απόψεις.

Αλλοίωση του πλαισίου

Ακόμη και αληθινές πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν παραπλανητικά όταν παρουσιάζονται εκτός πλαισίου. Με αυτόν τον τρόπο, δημιουργείται μια λανθασμένη εντύπωση, χωρίς να υπάρχει απαραίτητα ψευδές περιεχόμενο.

Επίθεση και απαξίωση κριτικών φωνών

Φράσεις όπως «**Μην τον ακούτε, είναι πληρωμένος**» χρησιμοποιούνται για να υπονομεύσουν την αξιοπιστία ανθρώπων ή πηγών. Η φίμωση κριτικών φωνών επιδιώκει να περιορίσει τον δημόσιο διάλογο μέσω επιθέσεων, εκφοβισμού ή απαξίωσης. Στόχος είναι να περιοριστεί ο διάλογος και να επιβληθεί μια κυρίαρχη αφήγηση χωρίς αμφισβήτηση.

Η κατανόηση αυτών των μηχανισμών είναι απαραίτητη, ώστε οι πολίτες να μπορούν να αναγνωρίζουν, να αξιολογούν και να αντιμετωπίζουν την παραπληροφόρηση, προστατεύοντας την αλήθεια και τη δημοκρατία. [Δες περισσότερα εδώ.](#)

Πώς διαδίδεται η παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο

Η παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο διαδίδεται μέσω συγκεκριμένων τεχνικών που αξιοποιούν την ανθρώπινη ψυχολογία, την τεχνολογία και τον τρόπο λειτουργίας των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Πέντε βασικές ερωτήσεις πριν πιστέψουμε ή κοινοποιήσουμε μια είδηση

Η κριτική σκέψη είναι το πιο ισχυρό εργαλείο απέναντι στην παραπληροφόρηση. Πριν πιστέψουμε ή κοινοποιήσουμε οποιαδήποτε πληροφορία, είναι σημαντικό να κάνουμε πέντε βασικές ερωτήσεις:

1. Ποια είναι η πηγή;

Είναι αξιόπιστη, γνωστή και διαφανής; Προέρχεται από αναγνωρισμένο μέσο ή επίσημο φορέα;

2. Υπάρχει επιβεβαίωση από άλλη πηγή;

Το αναφέρουν και άλλα αξιόπιστα μέσα ενημέρωσης ή βασίζεται σε μία μόνο πηγή;

3. Πότε δημοσιεύτηκε;

Είναι πρόσφατη πληροφορία ή πρόκειται για παλιά είδηση που παρουσιάζεται ως νέα;

4. Πρόκειται για γεγονός ή άποψη;

Υπάρχουν αποδείξεις και στοιχεία ή βασίζεται σε προσωπικές απόψεις και ισχυρισμούς;

5. Τι συναίσθημα μου προκαλεί;

Αν προκαλεί έντονο θυμό, φόβο ή αγανάκτηση, είναι σημαντικό να κάνουμε διπλό έλεγχο πριν την κοινοποιήσουμε.

Εντυπωσιακοί τίτλοι (clickbait)

Οι τίτλοι αυτοί σχεδιάζονται για να προκαλούν σοκ, φόβο ή αγανάκτηση και να οδηγούν σε άμεσο κλικ. Συχνά περιέχουν υπερβολές ή παραπλανητικές διατυπώσεις, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στο πραγματικό περιεχόμενο του άρθρου. Με αυτόν τον τρόπο, ο αναγνώστης δημιουργεί λανθασμένη εντύπωση πριν ακόμη διαβάσει την πλήρη πληροφορία.

Εικόνες ή βίντεο εκτός πλαισίου

Συχνά χρησιμοποιούνται παλιές, αλλοιωμένες ή άσχετες εικόνες και βίντεο που παρουσιάζονται ως σύγχρονα γεγονότα. Αυτή η πρακτική δημιουργεί παραπλανητικές εντυπώσεις και ενισχύει τη διάδοση ψευδών ή διαστρεβλωμένων πληροφοριών.

Ψεύτικοι λογαριασμοί και bots

Οι ψεύτικοι λογαριασμοί και τα αυτοματοποιημένα προφίλ (bots) χρησιμοποιούνται για να αυξήσουν τεχνητά τη δημοτικότητα μιας ανάρτησης. Με μαζικές κοινοποιήσεις, σχόλια και likes, δημιουργείται η ψευδαίσθηση αξιοπιστίας, επηρεάζοντας την κοινή γνώμη.

Αλγόριθμοι κοινωνικών δικτύων

Οι αλγόριθμοι των κοινωνικών δικτύων προωθούν περιεχόμενο που προκαλεί έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις, καθώς αυτό αυξάνει την αλληλεπίδραση των χρηστών. Ως αποτέλεσμα, η παραπληροφόρηση διαδίδεται συχνά πιο γρήγορα από την αλήθεια, επειδή προκαλεί ισχυρότερες αντιδράσεις.

! Όσο πιο έντονα μας επηρεάζει συναισθηματικά μια είδηση, τόσο πιο προσεκτικοί πρέπει να είμαστε.

Ήξερες ότι...

Το χιουμοριστικό ή σατιρικό περιεχόμενο μπορεί εύκολα να παρερμηνευτεί και να εκληφθεί ως πραγματική είδηση, ιδιαίτερα όταν προέρχεται από πλατφόρμα, χώρα ή πολιτιστικό πλαίσιο που δεν γνωρίζουμε καλά. Η σάτιρα έχει σκοπό το χιούμορ ή την κριτική, όχι την ενημέρωση.

! Αν έχεις αμφιβολία, μην το κοινοποιήσεις.

Media Literacy – Ο σύγχρονος αλφαβητισμός στα Μέσα

Ο όρος *media literacy* (αλφαβητισμός στα Μέσα) αναφέρεται στην ικανότητα των πολιτών να κατανοούν, να αξιολογούν και να χρησιμοποιούν κριτικά τα μέσα ενημέρωσης και τις πλατφόρμες περιεχομένου.

Δεν αρκεί πλέον να γνωρίζουμε πώς να χρησιμοποιούμε το διαδίκτυο. Χρειάζεται να:

- ✓ Αναγνωρίζουμε αξιόπιστες πηγές
- ✓ Κατανοούμε πώς λειτουργούν οι αλγόριθμοι
- ✓ Ξεχωρίζουμε την πραγματική πληροφορία από την προπαγάνδα
- ✓ Συμμετέχουμε υπεύθυνα και με σεβασμό στον δημόσιο διάλογο

Η καλλιέργεια του *media literacy* ξεκινά από την εκπαίδευση, αλλά αφορά όλες τις ηλικίες. Ο αλφαβητισμός στα μέσα ενημέρωσης ενδυναμώνει τους πολίτες, βοηθώντας τους να κατανοούν, να αξιολογούν και να διαχειρίζονται την πληροφορία στο σύγχρονο ψηφιακό περιβάλλον. Αποτελεί βασικό εργαλείο για τη λήψη ενημερωμένων αποφάσεων, την ανάπτυξη κριτικής σκέψης και την αναγνώριση της παραπληροφόρησης.

Ευρωπαϊκά μέτρα προστασίας

Η Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνει σημαντικά μέτρα για την προστασία των πολιτών από την παραπληροφόρηση και την ενίσχυση του αλφαβητισμού στα μέσα ενημέρωσης. Μέσω ευρωπαϊκών πολιτικών, νομοθεσίας και εκπαιδευτικών δράσεων, προωθεί την κριτική σκέψη, τη διαφάνεια στην ενημέρωση και την υπεύθυνη χρήση των ψηφιακών μέσων:

Η [Οδηγία για τις Υπηρεσίες Οπτικοακουστικών Μέσων \(AVMSD\)](#), υποχρεώνει τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προωθούν και να ενισχύουν τις δεξιότητες αλφαβητισμού στα μέσα και να υποβάλλουν εκθέσεις προόδου.

Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές, με στόχο την υποστήριξη των κρατών-μελών και την ανταλλαγή καλών πρακτικών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις πλατφόρμες διαμοιρασμού βίντεο, οι οποίες υποχρεούνται να παρέχουν εργαλεία και μέτρα που ενισχύουν τον αλφαβητισμό στα μέσα, καθώς και να ενημερώνουν τους χρήστες για την ασφαλή και υπεύθυνη χρήση των υπηρεσιών τους.

Η σημασία του αλφαβητισμού στα μέσα αναγνωρίζεται επίσης στο [Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για τη Δημοκρατία](#), στο [Σχέδιο Δράσης για τα Μέσα και τον Οπτικοακουστικό Τομέα](#), καθώς και στο [Σχέδιο Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση](#), όπου αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του [Κώδικα Ορθής Πρακτικής για την Παραπληροφόρηση \(2022\)](#) οι μεγάλες ψηφιακές πλατφόρμες έχουν δεσμευτεί να αναπτύξουν εργαλεία που ενισχύουν την κατανόηση του περιεχομένου, να προωθήσουν την κριτική σκέψη και να υποστηρίξουν δράσεις που ενισχύουν τον αλφαβητισμό στα μέσα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι ενέργειες αυτές αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου ευρωπαϊκού πλαισίου, με στόχο την προστασία των πολιτών, την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην ενημέρωση και τη διασφάλιση μιας ισχυρής και δημοκρατικής κοινωνίας στην ψηφιακή εποχή.

Παραπληροφόρηση και Τεχνητή Νοημοσύνη – Deepfakes

Η **ραγδαία ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης** έχει δημιουργήσει **νέες και ιδιαίτερα σύνθετες προκλήσεις** στον τομέα της **παραπληροφόρησης**. Ένα από τα πιο ανησυχητικά φαινόμενα είναι τα λεγόμενα **deepfakes: βίντεο, εικόνες ή ηχητικά αρχεία που δημιουργούνται ή αλλοιώνονται ψηφιακά**, με τρόπο που τα κάνει να φαίνονται **απολύτως αληθινά**.

Μέσω των deepfakes, πρόσωπα μπορεί να εμφανίζονται να **λένε ή να κάνουν πράγματα που ποτέ δεν συνέβησαν**, επηρεάζοντας την **κοινή γνώμη**, την **πολιτική συζήτηση** και ακόμη και τις **εκλογικές διαδικασίες**.

Για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων, η **Ευρωπαϊκή Ένωση** έχει θεσπίσει τον **Artificial Intelligence Act**, ο οποίος θέτει **κανόνες διαφάνειας, ευθύνης και προστασίας των πολιτών**.

Τι μπορούμε να κάνουμε:

- Ελέγχουμε την πηγή του βίντεο ή της εικόνας
- Προσέχουμε ασυνέπειες στον ήχο, την εικόνα ή την κίνηση
- Αναζητούμε επιβεβαίωση από αξιόπιστα μέσα ενημέρωσης
- Δεν κοινοποιούμε περιεχόμενο αν δεν είμαστε βέβαιοι για την αυθεντικότητά του

Όταν το ψεύτικο μοιάζει αληθινό: Παραδείγματα Deepfakes

Ψεύτικο βίντεο πολιτικού ηγέτη

Ένα από τα πιο γνωστά **deepfakes** ήταν ένα **ψεύτικο βίντεο** στο οποίο ο **πρόεδρος της Ουκρανίας Βολοντιμίρ Ζελένσκι** εμφανιζόταν να **καλεί σε παράδοση**. Το βίντεο ήταν **κατασκευασμένο** και στόχευε στη **δημιουργία σύγχυσης, φόβου και αποσταθεροποίησης** κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Ψεύτικη φωνή σε πολιτικές παρεμβάσεις

Στις **Ηνωμένες Πολιτείες**, κυκλοφόρησαν **αυτοματοποιημένες τηλεφωνικές κλήσεις** με **ψεύτικη φωνή του Joe Biden**, που προέτρεπαν πολίτες να **μην συμμετάσχουν στις εκλογές**. Το περιστατικό ανέδειξε τον **σοβαρό κίνδυνο χειραγώγησης της δημοκρατικής διαδικασίας** μέσω **τεχνητής νοημοσύνης και deepfakes**.

Deepfake εικόνες που φαίνονται αληθινές

Η **viral εικόνα** του **Πάπα Φραγκίσκου** με **μοντέρνο μπουφάν** δημιουργήθηκε με **τεχνητή νοημοσύνη** και δεν ήταν πραγματική. Το περιστατικό ανέδειξε πόσο εύκολα η **AI μπορεί να παράγει πειστικές αλλά ψευδείς εικόνες**, παραπλανώντας το κοινό και ενισχύοντας την παραπληροφόρηση.

Οικονομικές απάτες με ψεύτικη φωνή

Σε **εταιρικά περιβάλλοντα**, έχουν καταγραφεί περιπτώσεις όπου **deepfake φωνές στελεχών** χρησιμοποιήθηκαν για να δοθούν **ψεύτικες εντολές τραπεζικών μεταφορών**, προκαλώντας **σοβαρές οικονομικές απώλειες**.

Παραποίηση δημοσιογραφικού υλικού

Τα deepfakes έχουν χρησιμοποιηθεί για την **παραποίηση συνεντεύξεων και δηλώσεων**, υπονομεύοντας την **αξιοπιστία των μέσων ενημέρωσης** και ενισχύοντας τη **δυσπιστία των πολιτών απέναντι στην ενημέρωση**.

Τι κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει την παραπληροφόρηση ως σοβαρή απειλή για τη δημοκρατία, την κοινωνική συνοχή και την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς. Για τον λόγο αυτό, έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικών, εργαλείων και δράσεων, που συνδυάζει πρόληψη, εκπαίδευση, διαφάνεια και θεσμική εποπτεία.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συντονίζει τις πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης στο διαδίκτυο. Μέσω του [Digital Services Act \(DSA\)](#) η ΕΕ θέτει σαφείς υποχρεώσεις στις μεγάλες ψηφιακές πλατφόρμες, απαιτώντας μεγαλύτερη διαφάνεια, περιορισμό της διάδοσης επιβλαβούς περιεχομένου και λογοδοσία για τους αλγόριθμους που καθορίζουν τι βλέπουν οι χρήστες.

Παράλληλα, η ΕΕ επενδύει στον αλφαριθμητισμό στα μέσα (media literacy). Το [European Digital Media Observatory \(EDMO\)](#) λειτουργεί ως πανευρωπαϊκό δίκτυο ερευνητών, fact-checkers και οργανώσεων, συμβάλλοντας στην ανάλυση της παραπληροφόρησης και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πολιτών.

Επιπλέον, η πλατφόρμα [EUvsDisinfo](#) εντοπίζει και αποκαλύπτει οργανωμένες εκστρατείες παραπληροφόρησης που στοχεύουν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ιδιαίτερα σημαντικός είναι και ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για το ψηφιακό περιβάλλον. Το Κοινοβούλιο προωθεί τη διαφάνεια, την προστασία των πολιτών και τη διασφάλιση της ελευθερίας της έκφρασης, ενώ παράλληλα υλοποιεί εκπαιδευτικές δράσεις, ενημερωτικές καμπάνιες και προγράμματα ευαισθητοποίησης.

Μέσα από δημόσιες συζητήσεις, εκπαιδευτικά εργαλεία και δίκτυα ενημέρωσης, όπως τα Europe Direct, η Ευρωπαϊκή Ένωση φέρνει την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης πιο κοντά στους πολίτες.

Συνολικά, η προσέγγιση της ΕΕ δεν στοχεύει στη φίμωση της πληροφορίας, αλλά στην ενδυνάμωση των πολιτών, ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν, να αξιολογούν και να αντιμετωπίζουν την παραπληροφόρηση, συμβάλλοντας σε έναν ελεύθερο, ασφαλή και δημοκρατικό ψηφιακό χώρο.

Χρήσιμοι ευρωπαϊκοί πόροι για την παραπληροφόρηση, τα fake news και το media literacy

Παρακάτω θα βρείτε έγκυρες ευρωπαϊκές πλατφόρμες και εργαλεία, που παρέχουν ενημέρωση, fact-checking και εκπαιδευτικό υλικό για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης:

European Digital Media Observatory (EDMO)

Το EDMO είναι το μεγαλύτερο ευρωπαϊκό δίκτυο που ενώνει ερευνητές, fact-checkers και οργανώσεις, με στόχο την ανίχνευση, ανάλυση και αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης. Παρέχει εκπαιδευτικό υλικό, αναλύσεις και εργαλεία media literacy για πολίτες και επαγγελματίες.

EUvsDisinfo Platform

Το EUvsDisinfo είναι πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εντοπίζει, αναλύει και αποκαλύπτει περιπτώσεις παραπληροφόρησης, ενώ διαθέτει βάση δεδομένων με χιλιάδες παραδείγματα και εκπαιδευτικούς πόρους.

Media Literacy – European Commission

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί δράσεις που βοηθούν τους πολίτες να αναπτύξουν κριτική σκέψη, να κατανοούν

τα μέσα ενημέρωσης και να αναγνωρίζουν την παραπληροφόρηση, ενισχύοντας τις ψηφιακές δεξιότητες σε όλη την Ευρώπη.

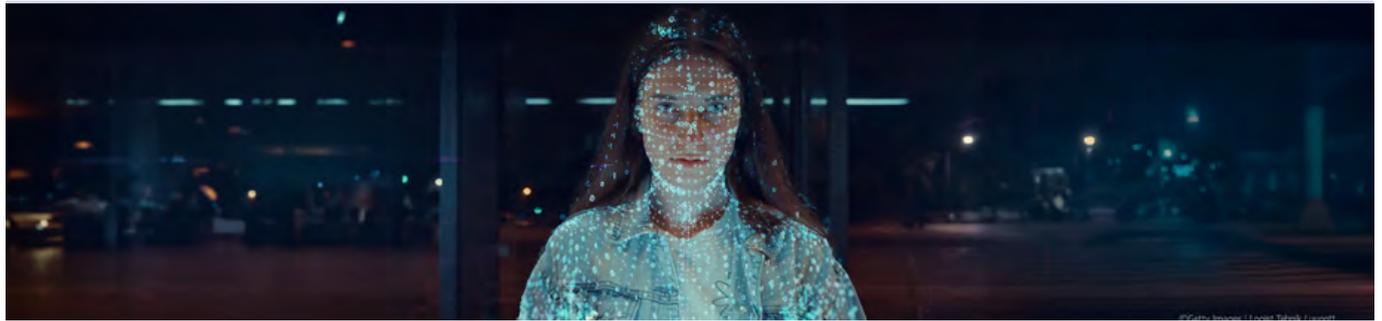
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Παραπληροφόρηση και fake news

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρέχει ενημερωτικό υλικό, αναλύσεις και εκπαιδευτικούς οδηγούς, που βοηθούν τους πολίτες να κατανοήσουν και να αντιμετωπίσουν τα fake news και την παραπληροφόρηση.

EU DisinfoLab

Το EU DisinfoLab είναι ευρωπαϊκός οργανισμός που ερευνά εκστρατείες παραπληροφόρησης, αναπτύσσει εργαλεία ανάλυσης και συμβάλλει στην προστασία της δημοκρατίας και της ενημέρωσης.

Η ενημέρωση είναι δύναμη. Η κριτική σκέψη είναι άμυνα.

Βιβλιογραφία και Πηγές:

European Commission (2022). [Code of Practice on Disinformation](#)
European Commission (2024). [Digital Services Act \(DSA\)](#)
European Commission (2025). [Countering information manipulation](#)
European Commission (2024). [Media literacy and digital skills](#)
European Parliament – European Parliamentary Research Service (EPRS) (2025). [European Democracy Shield Briefing](#)
European Parliament – EPRS (2025). [Children and deepfakes](#)
European Commission (2024). [Artificial Intelligence Act](#)
European Commission – [Media Literacy resources](#)
BBC News (2022). [Deepfake video of President Zelenskyy](#)
Cybersecurity and Infrastructure Security reporting – [AI voice misuse cases](#)
The Guardian (2023). [AI-generated image of Pope Francis](#)
European Parliament Research Service (2025). [Deepfakes and democracy risks.](#)

European Commission (2022). [Audiovisual Media Services Directive \(AVMSD\)](#).
European Commission (2021). [European Democracy Action Plan](#).
European Commission (2021). [Digital Education Action Plan](#).
European Commission (2022). [Media and Audiovisual Action Plan](#).
European Commission (2025). [Countering information manipulation](#). European Commission.
European Commission (2025). [Commission launches work on a code of practice on marking and labelling AI-generated content](#). European Commission.
European Commission / European Parliament (2025). [European Democracy Shield \(Briefing\)](#). European Parliamentary Research Service (EPRS).
EU DisinfoLab (2025). [AI Against Disinformation Cluster](#) – Automated verification and deepfake detection projects.
FactReview.gr (2025). [EDMO reports on misinformation and disinformation in Europe](#)

Ο παρών ψηφιακός οδηγός δημιουργήθηκε για τα [parapolitika.gr](#) στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος EuinFocus/«Η Ευρώπη μας» (EP-COMM-SUBV-2025-MEDIA), με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τον ρόλο και τη σημασία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ο οδηγός βασίζεται σε επίσημες πηγές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του European Digital Media Observatory (EDMO), του EUvsDisinfo, καθώς και σε διεθνώς αναγνωρισμένα μέσα ενημέρωσης και ερευνητικούς οργανισμούς, οι οποίοι εξειδικεύονται στην παραπληροφόρηση, το media literacy και την τεχνητή νοημοσύνη.

Δημοσιογραφική Επιμέλεια: [Ανδριάνα Ζαρακέλη](#)

Co-funded by
the European Union

PARAPOLITIKA